

HADIA CSE Khutba Notes (20.09.2019)

ദീനിന്റെ ഖാദിമുകളാവുക

ന്ന സമയത്ത്. കാരണം, ഒരാൾക്ക് ഏറ്റവും കൂടുതൽ സഹായം ആവശ്യമുള്ള സമയമാണ് അത്. പിശാച് പരമാവധി മനുഷ്യരെ പിഴുപ്പിക്കാൻ കിണഞ്ഞ് ശ്രമിക്കുന്ന നേരം.

عن واثلة بن الأسقع عن النبي ﷺ قال أحضروا موتاكم ولقنوهم لا إله إلا الله وبشروهم بالجنة فإن الحليم من الرجال والنساء يتحير عند ذلك المصراع وإن الشيطان أقرب ما يكون من ابن آدم عند ذلك المصراع (ابو نعيم) عن سفيان الثوري قال إذا سئل الميت من ربك تزايا له الشيطان في صورة فيشير إلى نفسه إني أنا ربك.

عن خيثمة قال كانوا يستحبون إذا دفنوا الميت أن يقولوا بسم الله وفي سبيل الله وعلى ملة رسول الله ﷺ اللهم أجره من عذاب القبر ومن عذاب النار ومن شر الشيطان الرجيم (ابن ابي شيبه)

മാത്രമല്ല, ഒരു മനുഷ്യന് അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വരുന്ന മൂന്നു വിചാരണകളിൽ ഒന്നാമത്തേതും പ്രധാനവുമാണ് മരണം. മരണം നന്നായാൽ മാത്രമേ തുടർന്നുള്ള ഖബർ ജീവിതവും പരലോകവും സന്തോഷകരമാവുകയുള്ളൂ. ചുരുക്കത്തിൽ, അല്ലാഹുവിന്റെ ദീനിനെ സഹായിക്കാൻ നടന്നാൽ മരണസമയത്തും തുടർന്നും അതിന്റെ മുമ്പും അവന്റെ സഹായം നമുക്ക് ലഭിക്കുന്നതാണ്. അതാണ് എംഎം ഉസ്താദിനെ പോലുള്ളവരുടെ മരണം നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. പ്രവാചകന്റെ കാലശേഷമുള്ള ഓരോ ആളുകളുടെ ചരിത്രം പഠിച്ചാലും ഇക്കാര്യം നമുക്ക് വളരെ വ്യക്തമാകും. ഉദാഹരണത്തിന് അബൂബക്ർ സിദ്ദീഖ് (റ). എത്ര അന്തസ്സോടെയാണ് അദ്ദേഹം മരണപ്പെട്ടത്!

ودخلوا عليه فقالوا ألا ندعوك لطيبيا ينظر إليك قال قد نظر إلى طيبي وقال إني فعال لما أريد. ودخل عليه سلمان الفارسي رضي الله تعالى عنه يعوده فقال يا أبا بكر أوصنا فقال إن الله فاتح عليكم الدنيا فلا تأخذن منها إلا بلاغك واعلم أن من صلى صلاة الصبح فهو في ذمة الله فلا تخفرن الله في ذمته فيكبك في النار على وجهك.

അതുപോലെ ഉമറുബ്നുൽ ഖത്താബ് (റ).

ثم قال يا عبد الله انظر ما على من الدين فحسبوه فوجدوه ستة وثمانين ألفا أو نحوه فقال إن وفي به مال آل عمر فأده من أموالهم وإلا فسل في بني عدي بن كعب فإن لم تف أموالهم فسل في قريش ولا تعدهم إلى غيرهم وأد عني هذا المال وانطلق إلى أم المؤمنين عائشة فقل عمر يقرأ عليك السلام ولا تقل أمير المؤمنين فإني لست اليوم للمؤمنين أميرا وقل يستأذن عمر بن الخطاب أن يدفن مع صاحبيه

ഉസ്മാനു ബ്നു അഫ്ഫാൻ (റ).

وقد قال عبد الله بن سلام أتيت أخي عثمان لأسلم عليه وهو محصور فدخلت عليه فقال مرحبا يا أخي رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم الليلة في هذه الخوخة وهي خوخة في البيت فقال يا عثمان حصروك قلت نعم قال عطشوك قلت نعم فأدلى إلى دلوا فيه ماء فشربت حتى رويت حتى إني لأجد برده بين ثديي وبين كتفي وقال لي إن شئت نصرت عليهم وإن شئت أفطرت عندنا فاخترت أن أفطر عنده فقتل ذلك اليوم رضي الله عنه وقال عبد الله بن سلام لمن حضر تشحط عثمان في الموت حين جرح ماذا قال عثمان وهو يتشحط قالوا سمعناه يقول اللهم اجمع أمة محمد صلى الله عليه وسلم ثلاثا قال والذي نفسي بيده لو دعا الله أن لا يجتمعوا أبدا ما اجتمعوا إلى يوم القيامة

അലിയ്യൂബിൻ അബീ താലിബ് (റ).

HADIA CSE Khutba Notes (20.09.2019)

ദീനിയുടെ വാദിമുക്താവുക

وعن شيخ من قريش أن عليا كرم الله وجهه لما ضربه ابن ملجم قال فزت ورب الكعبة وعن محمد بن علي أنه لما ضرب أوصى بنيه ثم لم ينطق إلا بلا إله إلا الله حتى قبض.

ഇമാം അബൂ ഹനീഫ (റ) സുജൂദിൽ കിടന്നുകൊണ്ടാണ് മരിച്ചത്. ഇമാം ശാഫിഇ (റ) ഒരു വെള്ളിയാഴ്ച രാവിലെ ഇശാ നിസ്കരിച്ച ശേഷവും ഇമാം അഹ്മദ് (റ) റബീഉൽ അഖ്ദൽ 12ന് ഒരു വെള്ളിയാഴ്ച ഉഹാ നിസ്കരിച്ച ശേഷവുമാണ് വഹ്ദാത്താകുന്നത്. ഇമാം ശാഫിഇ (റ) മരണ ശയ്യയിൽ തന്നെ സന്ദർശിക്കാൻ വന്ന ആളുകളോട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുവത്രേ!

اصبحت من الدنيا راحلا و للاخوان مفارقا و لكاس المنية شاربا و علي الله واردا و لا والله ما ادري روي تصير الي الجنة فاهناها او الي النار فاعزيها ثم بكى.

അബൂൽ വാഹിദ് ബിൻ ആദം (റ) ഇമാം ബുഖാരി (റ)വിന്റെ വഹ്ദാത്താതിനെ പറ്റി പറയുന്നു: ഞാൻ ഒരിക്കൽ പ്രവാചകനെ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശിച്ചു. അവിടന്ന് ആരെയോ പ്രതീക്ഷിച്ചു നിൽക്കുകയാണ്. ഞാൻ അന്വേഷിച്ചു:

ما وقوفك يا رسول الله؟ فقال: انتظر محمد بن اسمعيل البخاري. فلما كان بعد الايام بلغني موته فنظرنا فاذا هو قد مات في الساعة التي رايت النبي صلي الله عليه و سلم.

അതുകൊണ്ട് നല്ല ജീവിതവും നല്ല മരണവും ആഗ്രഹിക്കുന്ന ആളുകളുണ്ടെങ്കിൽ അവർ ചെയ്യേണ്ടത് ദീനിയുടെ സേവകരായി മാറുക എന്നതാണ്. നമ്മുടെ മുൻഗാമികൾ ഇക്കാര്യത്തിൽ കാണിച്ച ആവേശം അത്ഭുതകരമാണല്ലോ.

ഉദാഹരണത്തിന് സ്വഹാബിയായ അബൂല്ലാഹിബ്നു ജഹ്ശ് (റ).

ويروى عن إسحق بن سعد بن أبي وقاص قال حدثني أبي أن عبد الله بن جحش قال له يوم أحد ألا ندعو الله فخلوا في ناحية فدعا عبد الله بن جحش فقال يارب إنى أقسمت عليك إذا لقيت العدو غدا فلقني رجلا شديدا بأسه شديدا حرده أقاتله فيك وبقاتلني ثم يأخذني فيجدع انفي وأذني ويبقر بطني فإذا لقيتك غدا قلت يا عبد الله من جدع أنفك وأذنك فأقول فيك يارب وفي رسولك فنقول صدقت قال سعد فلقد رأيته آخر النهار وإن أنفه وأذنه لمعلقتان في خيط (احياء علوم الدين)

അനസ് ബിൻ നജ്ദ് (റ).

قال أنس: عمي أنس بن النضر لم يشهد مع رسول الله ﷺ يوم بدر، فشق عليه وقال: أول مشهد شهده رسول الله ﷺ غُيِّبْتُ عنه، لئن أراني الله مشهدا فيما بعد مع رسول الله ﷺ لِيرَيْنَ الله ما أصنع. قال: فهاب أن يقول غيرها، فشهد مع رسول الله ﷺ [يوم] أحد، فاستقبل سعد بن معاذ فقال له أنس يا أبا عمرو، واهأ لريح الجنة أجده دون أحد، قال: فقاتلهم حتى قُتِلَ قال: فوجد في جسده بضع وثمانون من ضربة وطعنة ورمية، فقالت أخته -عمتي الرُبَيْع ابنة النضر -: فما عرفت أخي إلا ببنايه. قال: فنزلت هذه الآية: { رَجُلٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللهُ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا } (ابن كثير)

ആണുങ്ങൾ മാത്രമല്ല, സ്ത്രീകളും ഇക്കൂട്ടത്തിലുണ്ട്. ഉമ്മു ഹറാം ബീവി ഉദാഹരണം.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ : حَدَّثَنِي أُمُّ حَرَامٍ بِنْتُ مَلْحَانَ أُخْتُ أُمِّ سَلِيمٍ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَامَ عِنْدَهُمْ ، فَاسْتَيْقَظَ وَهُوَ يَضْحَكُ ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، مَا أَضْحَكَكَ ؟ قَالَ : رَأَيْتُ قَوْمًا مِمَّنْ يَرْكَبُوا ظَهْرَ الْبَحْرِ ، كَالْمَلُوكِ عَلَى الْأَسْرِ ، قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، ادْعُ اللَّهَ يَجْعَلَنِي مِنْهُمْ قَالَ : فَأَتَاكَ مِنْهُمْ قَالَتْ : ثُمَّ نَامَ فَاسْتَيْقَظَ وَهُوَ يَضْحَكُ ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، مَا أَضْحَكَكَ ؟ فَقَالَ مِثْلَ مَقَالَتِهِ الْأُولَى ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، فَادْعُ اللَّهَ يَجْعَلَنِي مِنْهُمْ ، فَقَالَ : أَنْتِ مِنَ الْأُولَى ، فَتَرَوُجَهَا عِبَادَةٌ بُنْ

HADIA CSE Khutba Notes (20.09.2019)

ദീനിന്റെ ഖാദിമുകളാവുക

الصَّامِت ، فَغَزَا فِي الْبَحْرِ ، وَحَمَلَهَا مَعَهُ ، فَلَمَّا رَجَعَ ، قُرَّبَ لَهَا بَعْلَةً لِنَزْكَبَهَا ، فَصَرَ عَثَهَا ، فَأَنْدَقْتُ عُفُفَهَا ، فَمَأْنَتْ (متفق عليه)

ഇവിടെ പറഞ്ഞ രണ്ടു ചരിത്രങ്ങൾ ജിഹാദിനെ പറ്റി ആണെങ്കിലും ജിഹാദ് ചെയ്ത് മാത്രമല്ല നമുക്ക് ദീനിനെ സഹായിക്കാനാവുക. മറിച്ച് നമ്മുടെ ധനം കൊണ്ട് സഹായിക്കാം. ഖദീജ (റ) വളരെ ധനികയായിരുന്നെങ്കിലും പിന്നീട് സമ്പത്ത് മുഴുവൻ ദീനിന്റെ മാർഗത്തിൽ ചെലവഴിച്ചതിന്റെ പേരിൽ ദരിദ്രയായിട്ടാണല്ലോ മരണപ്പെട്ടത്. അതുപോലെ ആയിരുന്നു അബൂബക്ർ സിദ്ദീഖ് (റ)വും. അദ്ദഹത്തിന്റെ കാര്യത്തിലാണ് ലൈൽ 17 - 21 ഇറങ്ങിയത്.

{ وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى } أي: وَسَيُرْحِزُ حِزْحَ عَنِ النَّارِ النَّقِي النَّقِي الْأَتْقَى. ثم فسره بقوله: { الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى } أي: يصرف ماله في طاعة ربه؛ ليزكي نفسه وماله وما وهبه الله من دين ودنيا. { وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى } أي: ليس بذله حاله في مكافأة من أسدى إليه معروفاً، فهو يعطي في مقابلة ذلك، وإنما دفعه ذلك { ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى } أي: طمعاً في أن يحصل له رؤيته في الدار الآخرة في روضات الجنات، قال الله تعالى: { وَلَسَوْفَ يَرْضَى } أي: ولسوف يرضى من اتصف بهذه الصفات.

وقد ذكر غير واحد من المفسرين أن هذه الآيات نزلت في أبي بكر الصديق، رضي الله عنه، حتى إن بعضهم حكى الإجماع من المفسرين على ذلك. ولا شك أنه داخل فيها، وأولى الأمة بعمومها، فإن لفظها لفظ العموم (ابن كثير)

ശരീറം കൊണ്ടും ആരോഗ്യം കൊണ്ടും സഹായിക്കാം.

روى عروة بن الزبير قال : أول من جهر بالقرآن بمكة بعد النبي صلى الله عليه و سلم ابن مسعود وذلك أن الصحابة قالوا : ما سمعت قريش هذا القرآن يجهر به قط فمن رجل يسمعه موهه ؟ فقال ابن مسعود أنا فقالوا : إنا نخشى عليك وإنما نريد رجلاً له عشيرة يمنعونه فأبى ثم قام عند المقام فقال : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ { الرحمن * علم القرآن } ثم تمادى رافعا بها صوته وقريش في أنديتها فتأملوا وقالوا ما يقول ابن أم عبد ؟ قالوا : هو يقول الذي يزعم محمد صلى الله عليه و سلم أنه أنزل عليه ثم ضربوه حتى أثروا في وجهه (تفسير قرطبي)

പ്രബോധനം കൊണ്ടും പ്രചാരണം കൊണ്ടും സഹായിക്കാം.

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (فصلت) أَنْ عَبْدَ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ حَدَّثَهُ أَنَّ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ بَلَّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً (احمد)

പ്രബോധന സംരംഭങ്ങളെ പിന്തുണച്ച് കൊണ്ട് സഹായിക്കാം.

عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ أَنَّهُ حَدَّثَهُ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَبِثَ عَشْرَ سِنِينَ يَبْتَغِ الْحَاجَّ فِي مَنَازِلِهِمْ فِي الْمَوْسِمِ وَبِمَجَنَّةٍ وَبِعُكَاظٍ وَبِمَنَازِلِهِمْ بِمَنَى مَنْ يُؤْوِيَنِي مَنْ يَنْصُرُنِي حَتَّى أَبْلُغَ رَسَالَاتِ رَبِّي عَزَّ وَجَلَّ وَلَهُ الْجَنَّةُ (احمد)

ദീർഘവീക്ഷണവും സമുദായ താൽപര്യവുമുള്ള നമ്മുടെ നേതാക്കളുടെ ദീനീ സേവനത്തിന്റെ ഫലം അനുഭവിക്കുന്നവരാണ് നാം. രാപകൽ ഭേദമന്യേ നേരത്തെ പറഞ്ഞ എംഎം ഉസ്താദ് അടക്കമുള്ളവർ വൺജെറ്റ് പറഞ്ഞും പിരിവ് നടത്തിയും ഉണ്ടാക്കിയതാണ് നമ്മുടെ നാടുകളിൽ കാണുന്ന മദ്ദിനാ സംവിധാനങ്ങൾ ഓരോന്നും. വളർന്നു വലുതായി ഡിജിറ്റൽ ക്ലാസ് റൂമുകളെ കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്ന കാലത്താണ് നാമുള്ളത്.

HADIA CSE Khutba Notes (20.09.2019)

ദീനിയുടെ ഖാദിമുകുളാവുക

നമുക്ക് ലഭിച്ച ഈ വെളിച്ചം കെടാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നതോടൊപ്പം ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കു കൂടി പകർന്നു കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ജാമിഅ നൂരിയ്യ, ദാവൂൽഹുദാ, വാഫി തുടങ്ങിയ സംവിധാനങ്ങളിൽ നിന്ന് പഠനം പൂർത്തിയാക്കിയ നിരവധി പണ്ഡിതന്മാർ ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലിംകൾക്ക് ദിശാബോധം നൽകാൻ വിവിധ പദ്ധതികളുമായി കർമ്മരംഗത്തുണ്ട്. നമ്മുടെ നേതാക്കളുടെ ആശീർവാദത്തോടൊപ്പം അനുവാദത്തോടൊപ്പം ഈയൊരു ദൗത്യം ഏറ്റെടുത്ത് നിർവഹിക്കുന്നവരെ നാം പിന്തുണക്കണം.

ആസാം, ബീഹാർ, വെസ്റ്റ് ബംഗാൾ, കർണാടക, മഹാരാഷ്ട്ര, ഉത്തർപ്രദേശ്, ആന്ധ്ര പ്രദേശ്, ഡൽഹി തുടങ്ങിയ സംസ്ഥാനങ്ങളിലായി 700ഓളം ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് കേരളത്തിൽ നാം സാധിച്ചെടുത്ത മതവിദ്യാഭ്യാസ സംരംഭങ്ങൾ വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നമ്മുടെ ഇത്തരം പദ്ധതികളുടെ വിഭവകേന്ദ്രമായി ഹാദിയ സെന്റർ ഫോർ സോഷ്യൽ എക്സലൻസ് എന്ന പേരിൽ പാണക്കാട് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ആസ്ഥാനത്തിന്റെ കെട്ടിടോദ്ഘാടനം നടക്കുന്ന ദിവസമാണ് ഇന്ന്.

ഇന്ത്യൻ മുസ്ലിംകളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സ്വപ്നങ്ങൾക്ക് മാതൃക കാണിക്കാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ച നാം ഇത്തരം സംരംഭങ്ങൾക്ക് സർവാത്മനാ പിന്തുണ നൽകണം എന്ന് സാമ്പ്രദികമായി ഉണർത്തട്ടെ.

HADIA Centre for Social Excellence
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519
csehadia@gmail.com | www.hadia.in
For any clarification: Mob: +919496445823